

TIK dla eko-synergii seniorów

Wiadomości nr 2

Mamy za sobą drugie spotkanie międzynarodowego partnerstwa w ramach projektu „TIK dla EKOSYNERGII seniorów”.

Zgodnie z planem odbyło się ono w Górnej Austrii, w niewielkim miasteczku Schlierbach o 1100 letniej historii. Zorganizował je partner projektu SPES Zukunftsakademie. Obecni byli przedstawiciele wszystkich partnerów: Społeczny Instytut Ekologiczny (4 osoby), MobilEducation (3 osoby), TROY Environmental (4 osoby) i oczywiście SPES. Program spotkania był bardzo intensywny: dyskusje nt. projektu, jego kolejnymi etapami, pracą nad rezultatami, spotkania z zespołem SPES, seminarium z członkami Banku Czasu. Uczestnicy spotkania zwiedzili założony w 1355 r. klasztor cystersów (w budynkach klasztoru mieści się również szkoła publiczna) i kościół klasztorny, uznawany za perłę barokowej architektury. Sala Bernardyńska i Cesarska to sztandarowe dzieła północnowłoskich twórców i jedyne obiekty tego typu na północ od Alp. Utworzona w 1924 roku serowarnia produkująca sery według tradycyjnych receptur jest od 1995 roku pierwszą pokazową serowarnią w Austrii. Można tu zobaczyć produkcję sera od świeżego mleka po gotowe serowe przysmaki. Produkuje się w niej 12 rodzajów sera.

Austriaccy partnerzy przedstawili szczegółowo jeden z realizowanych w SPES projektów: Bank Czasu 50+ - bardzo ciekawą inicjatywę, ułatwiającą życie starszym osobom. Inicjatorami działania byli sami seniorzy, którzy uznali, że są zawsze dwa rozwiązania problemów: czekać na innych lub wziąć sprawę w swoje ręce. Wybrali to drugie. Dziś Banki Czasu 50+ działają w Austrii (30), w Niemczech (20) i w Czechach (13). *Więcej na temat SPES i Banku Czasu w artykule pt. „Drugie spotkanie Międzynarodowego Partnerstwa - TIK dla eko-synergii seniorów” – www.sie.org.pl i www.ecosynergia50plus.com*

Tureccy partnerzy opowiedzieli o pierwszym w Canakkale (i jednym z pierwszych w Turcji) domów dziennej opieki dla seniorów, którego główną misją jest aktywizowanie i integrowanie starszych osób. Centrum oferuje zajęcia rehabilitacyjne, gimnastyczne, plastykę, muzykę itp. Jedną z głównych ofert centrum jest nauczanie seniorów korzystania z TIK.

Szwedzcy partnerzy przedstawili autorski kurs nauki TIK dla seniorów: podstawowy – jak używać TIK w życiu codziennym (3 x 3 godz.) i kurs programowania, dla tych którzy nie chcą zostać w tyle za swoimi wnukami.

Społeczny Instytut Ekologiczny zaprezentował swoją ideę budowania eko-synergii seniorów; na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.

Trzecie spotkanie partnerstwa odbędzie się w Canakkale we wrześniu br.

Partnerzy projektu

Polska: Społeczny Instytut Ekologiczny

Austria: SPES Zukunftsakademie

Szwecja: Association Mobil Education

Turcja: Troy Enviromental Association

Jednym z działań prowadzonych w SPES jest Bank czasu 55+ (Zeitbank 55+).

Idea banków czasu sięga roku 1980, kiedy Edgar Cahn, amerykański prawnik i socjolog, stworzył określenie timedollars. W lokalnej społeczności w zamian za wykonanie zadania (zrobienie zakupów, pomoc w prostych pracach domowych czy opiekę nad starszą osobą itd.) otrzymywano timedollars, które można było wymienić na usługi innych. Zasada polega na tym, że zależnie od umiejętności i zasobów uczestnicy banku deklarują, jakie rodzaje usług mogą świadczyć, a koordynatorzy kierują pomoc do potrzebujących. Usługi są odnotowywane i rozliczane najczęściej w systemie godzinowym, niezależnie od rynkowej wartości.

Bank Czasu 55+ jest pozarządowym stowarzyszeniem o charakterze lokalnym aktywnie promującym sąsiedzką pomoc i otwarcie na innych. Osoby należące do organizacji, często schorowane i samotne, czują się bezpiecznie, stanowią część przyjaznej grupy, ich życie jest łatwiejsze i przyjemniejsze. Wymiana pomocy odbywa się za pośrednictwem specjalnie przygotowanego systemu, w którym jednostką rozliczeniową jest godzina. Godzina pracy ma konkretną wartość – czek na określoną sumę euro. Wzajemna pomoc polega na m.in. prostych pracach domowych czy w ogródku, pomocy przy obsłudze Internetu i komputera, robienie zakupów, pieczenie ciast na przyjęcia urodzinowe, gra w karty czy po prostu rozmowa. Najważniejsza zasada: prace nie mogą być ciężkie i regularne. Seniorzy, członkowie Banku, spotykając się regularnie, mają okazję omówić najważniejsze sprawy i przedyskutować plany na przyszłość. Dzięki temu, mimo że mają różne przyzwyczajenia, umiejętności i potrzeby, tworzą wspólnotę.

Bank Czasu 50 plus w Warszawie?

Pierwsza informacja na temat austriackiego Banku Czasu 50+ została przekazana na spotkaniu Zarządu WUTW, które odbyło się 10 maja br. Uczestniczki spotkania w Austrii opowiedziały o idei, początkach powstania organizacji, zasadach na jakich działa i o tym, jak bardzo austriaccy seniorzy są zadowoleni z tego, że mogą sami sobie pomóc. Członkowie zarządu WUTW byli bardzo zainteresowani tematem, padło szereg pytań, zastanawiano się, czy podobne działanie udałoby się w Polsce, czy jest potrzeba takiej wzajemnej, zorganizowanej pomocy. Wszyscy byli zgodni, że projekt bardzo by się przydał seniorom Wawra. Austriacki Banku Czasu 50+ przesłał wstępną propozycję współpracy z seniorami w Polsce.

SPES Zukunftsakademie – SPES Akademia Przyszłości
Nazwa SPES (łac. - nadzieja) powstała od pierwszych liter i po oznacza: Studiengesellschaft für Projekte zur Erneuerung der Strukturen – *Akademia Projektów w celu Odnowienia Struktur*.

Pomysłodawcą powstania Centrum Edukacji dla Dorosłych, w którym uczy się holistycznego podejścia do rzeczywistości był profesor Johann Millendorfer (1921–2001). Jego tezy na temat znaczenia i wpływ odpowiednich struktur w regionie na pozytywny kierunek rozwoju lokalnych społeczności stanowią podwaliny SPES.

W swoich działaniach SPES jest wierny kilku zasadom:

Jakość życia zależy od równowagi między duchowością a sprawami materialnymi

SPES dąży do tego, by każdy mógł znaleźć sens w życiu, by mógł doskonalić umiejętności i wykorzystywać własne kompetencje.

Samoorganizacja i partycypacja

Pozytywnej przyszłości nie można odgórnie zarządzić i narzucić. Odpowiedzialność każdego obywatela, samoorganizacja i partycypacja, to wartości, które są dla SPES bardzo ważne.

Regionalność i bliskość

Wzmocnienie struktur na poziomie lokalnym i powrót do „ludzkiego wymiaru” naszego życia – tak SPES widzi przyszłość: musimy wprowadzić równowagę między globalizacją a regionalizacją. Globalizacja musi opierać się na zasadach sprawiedliwości społecznej i wstrzemięźliwego rozwoju.

Współpraca i partnerstwo

Kiedy chce się iść szybko, trzeba iść pojedynczo. Kiedy chce się zajść daleko, trzeba iść w grupie – o tym byli przekonani australijscy Aborygeni.

Chcemy budować naszą przyszłość w oparciu o zasady współpracy – po to, by wspólnie osiągnąć cele, do których nie da się dojść samemu.

Głównym celem SPES jest taka zmiana mentalności mieszkańców, by stali się bardziej otwarci na innych, mieli większą świadomość ekologiczną, by doceniali miejsce, w którym żyją i włączali się w decydowanie o kierunku rozwoju regionu.

Jedno z ważnych haseł SPES brzmi: *„Sadźmy drzewa, w cieniu, których będą siedzieć inni; ponieważ inni sadzili drzewa, w cieniu których dziś my siedzimy”*.

Spotkanie z Zarządkiem WTUTW po powrocie z Schlierbach